

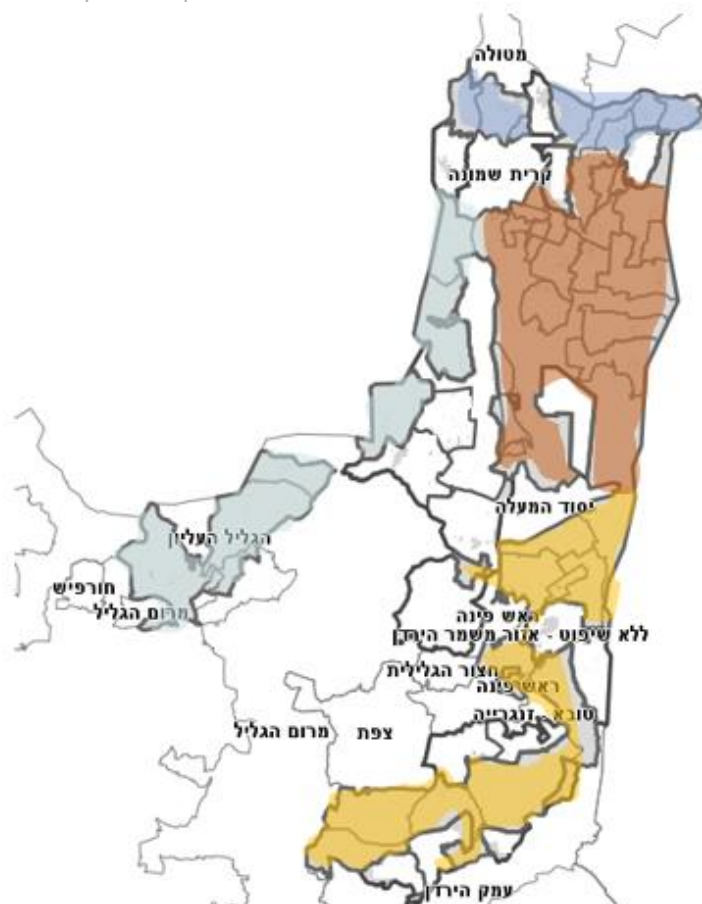


Muni100

רשות מקדמת הזדקנות מיטבית

הצגת תכנית אסטרטגית

מועצה אזורית הגליל העליון- דמוגרפיה



(16.7% מכלל האוכלוסייה ברשות) (יחסית למוצע ארצי 12%)

(10% מכלל האוכלוסייה ברשות)

29

מספר קיבוצים ברשות

כ-21,000

מספר התושבים ברשות

3460

כמות האזרחים הוותיקים מגיל 65

1971

כמות האזרחים בגילאים 55-64

קיבוצי דרום המועצה



895 בני 65+ 26% מתושבי המועצה הוותיקים

קיבוצי ההר



612 בני 65+ 17% מתושבי המועצה הוותיקים

קיבוצי עמק החולה



1023 בני 65+ 30% מתושבי המועצה הוותיקים

קיבוצי צפון המועצה

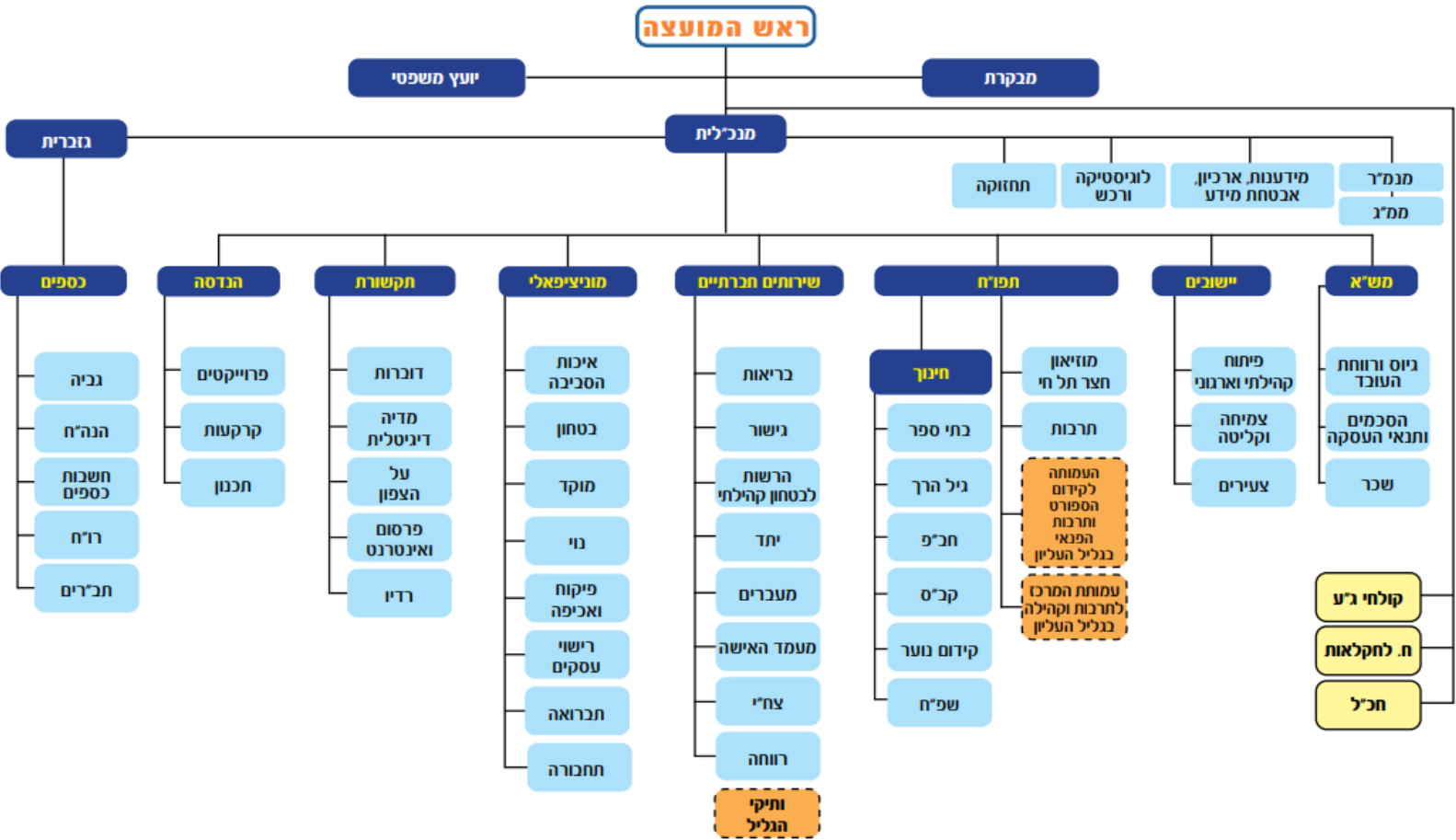


930 בני 65+ 27% מתושבי המועצה הוותיקים

מלחמת חברות ברזל
תושבי 14 קיבוצים פונו מבתיהם
- 44% מוותיקי המועצה

בעשור האחרון הכפילה המועצה את מספר תושביה ומרבית קיבוציה נמצאים, בעיצומם של תהליכי התחדשות והתאמה למציאות החדשה. אימוץ מודל ניהולי חדש, בבניית הרחבות קהילתיות וקליטת משפחות צעירות לתוך הקו הכחול (שטח המחנה). המועצה מלווה את הקיבוצים בתהליכי ההתחדשות ובתהליכי הצמיחה הדמוגרפית בצד המשפטי, סטטוטורי, פיזי וחברתי.

המבנה הארגוני של המועצה:



שירותים לאזרחים ותיקים בגליל העליון

מועצה אזורית הגליל העליון ביצעה במהלך שני העשורים האחרונים מס' תהליכים אסטרטגיים לאזרחים ותיקים ביניהם :

שנת 2000 – תוכנית אב לפיתוח שירותים להזדקנות

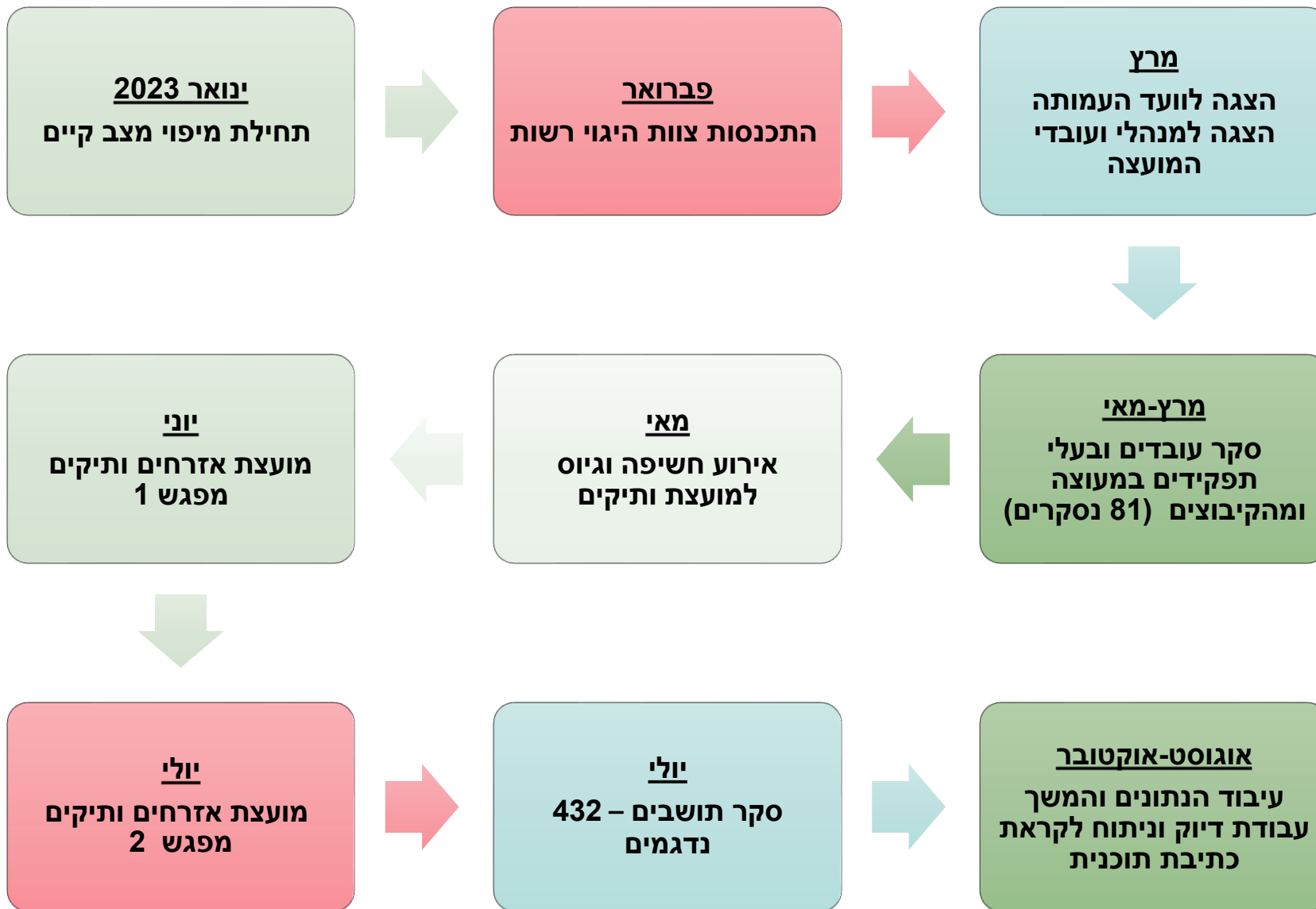
שנת 2009 – עדכון תוכנית האב – פיתוח שירותים קיבוץ-אזור.

כתוצאה ממהלכים אלה מוצבה **עמותת ותיקי הגליל** כזרוע הביצועית של הרשות בכל הקשור בפיתוח ומתן שירותים לאזרחים ותיקים.

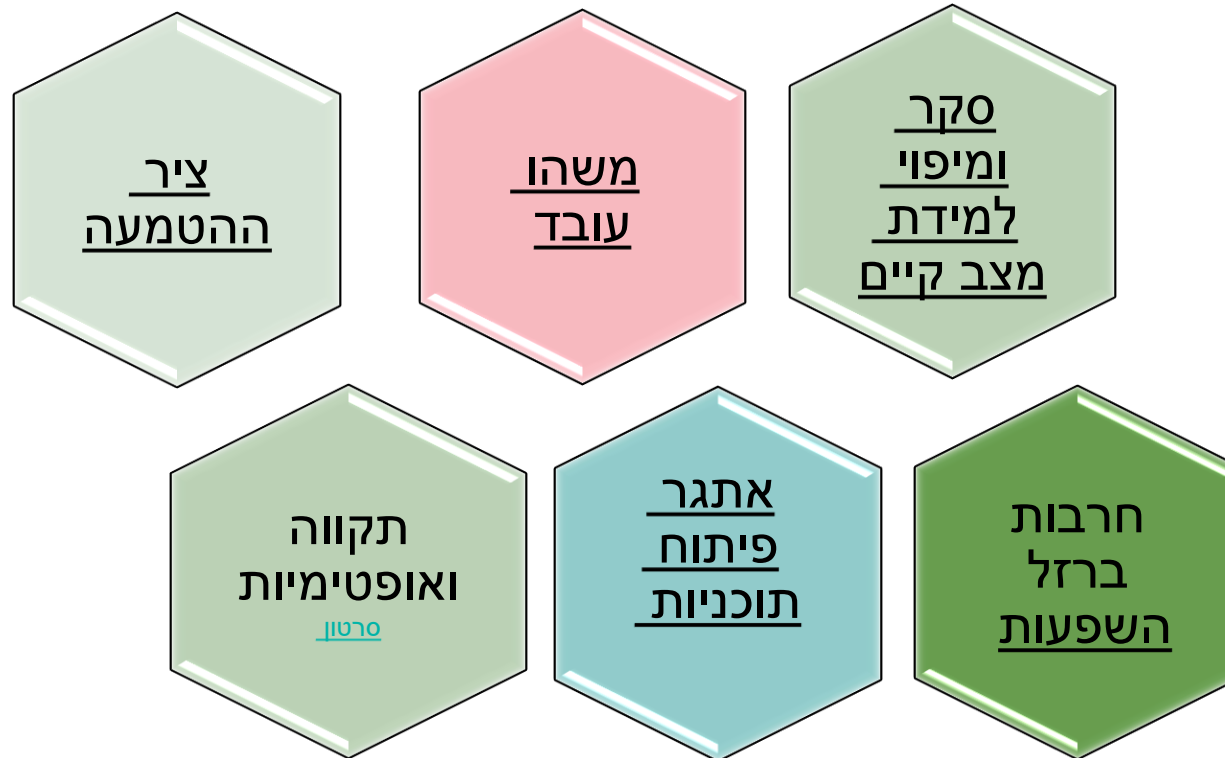
מטרות

- ביסוס תפיסה של מרכז רב שרותי מקצועי, הנותן שירותים לכלל אוכלוסייה בני 65+ על כל רצף הצרכים, הרצונות והיכולות.
- פיתוח סל שירותים מותאם אישית לזקן על בסיס תשתית שירותים קיבוציים ואזוריים ובהתייחס למורשת האזור.
- רישות וריכוז השירותים בכל מעגלי החיים של הזקן.

תיאור המהלך



תקציר התוכנית:



חזון- מועצה אזורית הגליל העליון מקדמת זיקנה:

מועצה אזורית הגליל העליון תהווה מודל לקידום זיקנה מיטבית ומשמעותית בעידן 100 שנות חיים בשגרה ובחירום, תוך התייחסות למורשת המקום ולצורכי המחר.

עקרונות המודל: הוותיקים יהיו שותפים פעילים בקהילה, יוזמים, מתפתחים, בעלי משמעות והשפעה, לטובת הפרט, הקהילה והאזור. מודל מקצועי הנותן שירותים ומענים בכל מגוון תחומי החיים, ממקסם שותפויות ומקדם מקצועיות, מצוינות, ואורח חיים בריא, עקרונות מ"האזור הכחול" ומטמיע חדשנות טכנולוגית.

דרכי פעולה:

- **עבודה דו רובדית:** מועצה – קיבוצים, לכל רובד בניית מנגנוני עבודה מותאמים וזיהוי תחומי הפעילות שיש לקדם באחריותם.
- **עבודה רב אגפית** – חיבור עקרונות מליבת המהלך ביצירת תוכניות רחבות במועצה ומחוצה לה (ליום שאחרי)
- **האזרחים הוותיקים מעצבים את המחר, יהיו שותפים מלאים** לתכנון, ביצוע ומעקב אחר המטרות והיעדים למימוש החזון.

תוכניות עבודה - מדדי ארגון

מדד	תחום	פעולות
מדיניות	ניהול מקצועי אזורי	מיצוב וביסוס של בעל תפקיד מקצועי אזורי המפתח ומלווה את אגפי המועצה ורובד הישובים במיפוי, פיתוח והטמעה של תוכניות אשר תכליתם דחיקת התלות וקידום זיקנה מיטבית.
	ניהול מקצועי-קיבוצי	מיצוב וביסוס בעל תפקיד ברובד הקיבוץ ובניית תכנית פעולה מותאמת לכל קהילה וחיבור כל ההנהגה המקומית ובעלי התפקידים.
	הטמעת מדדי המהלך בתוכניות העבודה	כל מחלקה/אגף – תכניס בתוכנית העבודה השנתית סעיף המתייחס לאחד ממדי המערכת אשר במהלך. כל קיבוץ יבצע מיפוי ותכנית עבודה רב שנתית על פי מדדי המהלך בליווי של מנהלת המהלך.
מקצועיות	הכרות מעמיקה של בעלי התפקידים עם צרכי האזרח הוותיק	הכשרות שנתיות בכל הרבדים – מנהלי אגפים, עובדי מועצה, בעלי תפקידים בקיבוצים.
תקציב	עבודה רב אגפית ודו רובדית	ברמת המועצה – שימור הקצאת המשאבים. ברמת הקיבוצים – הקצאת תקציב באופן שיגרתי וקבוע לתחום זה.
נתונים	בסיס נתונים מאוחד ומעודכן	איסוף המידע הקיים ממערכות המידע השונות ופיתוח מערכת אחת הכוללת איסוף כלל הנתונים, טיובם ועדכון אחת לחצי שנה באופן יזום.
מנהיגות	שילוב אזרחים ותיקים בעמדות השפעה בהתנדבות ובשכר	רענון פורום מנהיגות הכולל גם את חברי אסיפת העמותה. חיזוק השיתוף של נציגי ציבור ותיקים בישיבות מועצה וועדות ההיגוי וביאו את "הקול" של אוכלוסיית הוותיקים.
		חיזוק השיתוף והשילוב של ותיקים במוסדות הקיבוץ (וועדים, ועדות שונות)

מדיניות

★★★

מקצועיות

★★★

תקציב

★★★

נתונים

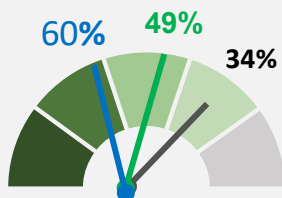
★★★

מנהיגות

★★★

מערכת

נגישות חברתית

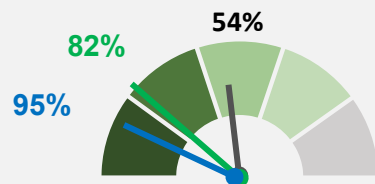


- תחושת הביטחון האישי – גבוהה בכל האזורים (טרום 7.10)
- מעט דיווחים על תחושת גילנות.
- **הדור הצעיר** - מרגיש פחות תחושת שייכות וסולידריות בקהילה.

יעד T2 60%

עלייה באחוז הדיווחים על תחושת שייכות ומשמעות במרחב הציבורי האזורי והקיבוצי

נגישות למידע

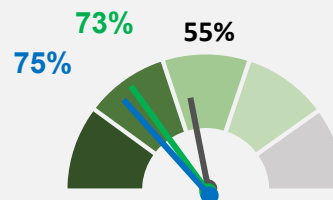


- מרבית התושבים במועצה מחוברים לאפליקציית 'מקומי' ריבוי מקורות מידע – יוצר בלבול ותחושת פספוס.
- הפרסומים לרוב ברורים ומובנים, אם כי לפעמים לא ברור לאיזה קבוצת אוכל הם מיועדים.

יעד T2 95%

עלייה בדיווחים על קבלת מידע באופן מסודר, מותאם ואכותי לקהל היעד

נגישות כלכלית

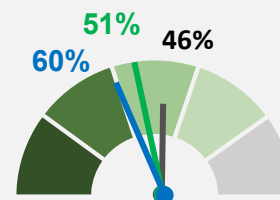


- **81%** מציינים שיוכלו לעמוד בהוצאה בלתי צפויה.
- המצב הכלכלי מפריע רק **לכ-15%** מהאוכלוסייה בחיי תרבות וחברה.
- אחוז העובדים לפרנסה אחרי גיל הפרישה מעט יותר גבוה מהממוצע הארצי.

יעד T2 75%

ירידה באחוז הדיווחים על פגיעה בקיום חיי חברה ותרבות עקב המצב הכלכלי.

נגישות פיזית



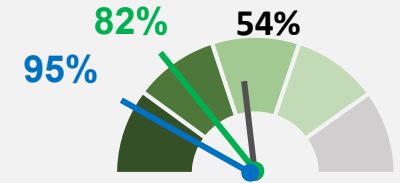
- **כלבים/ בע"ח משוטטים** – נתפסים כמטרד המהווה חסם להליכה.
- **מדרכות משובשות** - מהוות חסם ומופיעות בשתי קבוצות הגיל, יותר באזור ההר.
- המחסור בספסלים למנוחה ברחבי הישוב וחוסר צל ותאורה במרחב הציבורי מהווים חסם להליכה יותר אצל האוכלוסייה הצעירה.

יעד T2 60%

הורדת אחוז המדווחים על קושי בהליכה ובהתניידות במרחב הציבורי האזורי והקיבוצי

תוכניות עבודה נגישות למידע

נגישות למידע



יעד T2 95%

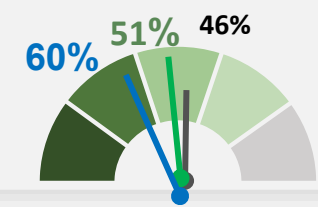
עלייה באחוז הדיווחים על קבלת מידע בחירום ובשגרה באופן מסודר, ברור, איכותי ומותאם לקהל היעד המגוון.



תחום	פעולות	שותפים
מידע מרוכז במקום אחד	יצירת קהילה ותיקים אזורית באפליקציית 'מקומי' למיצוי זכויות וחשיפה לשירותים והמענים לאוכלוסיית האזרחים הוותיקים.	מועצה: אגף לשירותים חברתיים, אגף ישובים, דוברות קיבוץ: מנהלי קהילה, רכזות רווחה/ותיקים, מזכירות
	שדרוג ודיוק אתר לכלל שירותי הזקנה באזור על פני כל הרצף התפקודי. האתר יהיה מקושר לאתר המועצה, כך שתושב יוכל להגיע אליו בכל חיפוש אחר שירותים בנושאים הקשורים לתקופת החיים הזו.	מועצה: אגף לשירותים חברתיים, דוברות. קיבוץ: רכזות רווחה/רכזות ותיקים.
מיתוג	תהליך מיתוג של כלל שירותי העמותה ומיצוב מיקומה במערך השירותים של הרשות. כולל תהליך רענון של הלוגו.	עמותה : וועד , מנהלות תחומים, עובדים ומטפלים. מועצה: אגף לשירותים חברתיים, אגף ישובים, דוברות. קיבוץ: רכזות ותיקים/רווחה.
	ניוזלטר – דיוק ההפצה של ניוזלטר שבועי של הפעילות בתחום.	עמותה: מנהלות תחומים. מועצה: דוברות, אגף ישובים קיבוץ: רכזות ותיקים, מנהלי קהילות, מזכירות.
תדריך פרסום	יצירת תדריך בנושא פרסום לבעלי התפקידים השונים במועצה/בקיבוצים הפונים לאזרחים ותיקים- כולל: שפה עיצובית, צבעים, גופנים, אופי הפרסומים, אפיקי פרסום ועוד	מועצה: דוברות.
שיפור האוריינות דיגיטלית	איתור וזיהוי חסמים של אוריינות דיגיטלית ופיתוח מערכי הדרכה/ליווי פרטניים וקבוצתיים לחיזוק האוריינות הדיגיטלית.	משרדי ממשלה: ישראל דיגיטלית, מועצה: מנמ"ר

תוכניות עבודה - נגישות פיזית

נגישות פיזית



יעד T2 60%

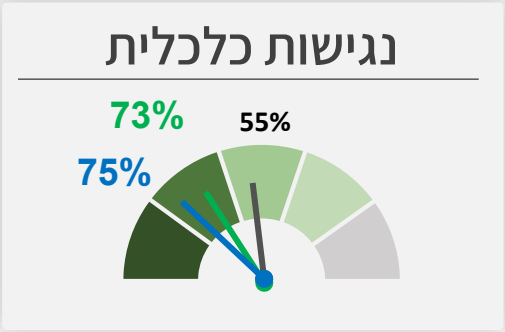
הורדת אחוז המדווחים על קושי בהליכה ובהתניידות במרחב הציבורי האזורי והקיבוצי.



שותפים	פעולות	תחום
משרדי הממשלה: נגב גליל, שיכון מועצה: אגף מוניציפאלי, אגף הנדסה קיבוצים – רכזי תשתיות, הנהגות (מנהלי קהילות מזכירי אגש"ח)	הכנת תוכנית עבודה 5 שנתית לתיעדוף שיקום ופיתוח תשתיות. לכל קיבוץ ובאזורים שיוגדרו כמרכזים "בין קיבוצים".	טיפול במפגעים במרחב
	יצירת תוכנית מיפוי קהילתי על המפגעים במרחב הציבורי הקיבוצי. חיבור לתוכנית: "הקול שלנו" מיפוי על ידי תושבים ותיקים.	
מועצה: אגף הנדסה, אגף ישובים, אגף מוניציפאלי. קיבוץ: מנהלי קהילות, רכזות ותיקים	תוכנית הכשרה למקדמי בריאות בקיבוצים עם דגש בנושא ההליכתיות לקידום ושימור הבריאות.	עלייה בדיווחים על הליכה במרחב
מועצה: רכזת בריאות קיבוץ: פורום מקדמי בריאות ורווחה	בניית תוכנית מקדמות הליכה קהילתית. הגברת המודעות, ניטור ותמרוץ קהילות ופרט על עמידה ביעדי הליכה באמצעות קולות קוראים ויצירת מנגנון תגמול.	
מועצה: בריאות, חב"פ, אגף יישובים קיבוץ: רכזות ותיקים/רווחה, תרבות, חינוך חברתי.	יצירת תוכנית עבודה למיפוי וסימון מסלול הליכה קיבוצי/אזורי – הוספת ספסלים, צל, ביטחון ממפגעים, ברזיות, תאורה ועוד.	
מועצה: אגף מוניציפאלי, הנדסה קיבוץ: מנהל קהילה, רכז תשתיות	יצירת תוכנית עבודה שנתית עם הוועד האזורי להגברת המודעות בנושא, יצירת מנגנון אכיפה והפעלה של תוכנית הסברה והעלאת המודעות בנושא לציבור.	
מועצה: אגף מוניציפאלי אשכול גליל מזרחי: וטרינר אזורי קיבוץ: מנהלי קהילות	יצירת תוכנית תחבורה ציבורית המגבירה את התדירות והזמינות של תחב"צ למרכזי השירות האזוריים. (דוג' מרפאות אזוריות/ מרכזי ערים ושירותים מוניציפליים אחרים) פיתוח פלטפורמה של הסעות כלכליות/חברתיות דוג' אובר.	טיפול במטרד בעלי חיים
משרדי ממשלה: תחבורה, נגב גליל מועצה: מוניציפאלי,		עלייה באחוזים בשימוש בתחבורה ציבורית

תוכניות עבודה - נגישות כלכלית

שותפים	פעולות	תחום
משרדי ממשלה: משרד הכלכלה, נגב גליל, שווין חברתי. אזור: אשכול גליל מזרחי, מעברים, חכ"ל. אקדמיה: תל חי מגזר עסקי קיבוץ: מנהלים עסקים	פיתוח תוכנית אסטרטגית אזורית העוסקת במקצועות המחר, זיהוי מה נקודות החוזק שהאוכלוסייה הוותיקה יכולה להוביל בתוך תעסוקת העתיד, ויצירת תוכניות השמה והטמעה. ניצול היתרון בפעולה במרחב פנים קיבוצי לבחון, ליצור ולהטמיע שינוי מדיניות	תוכניות תעסוקת ותיקים אזוריות
משרדי ממשלה: משרד הכלכלה, שווין חברתי, נגב גליל, פנים. מועצה: משאבי אנוש, אגף ישובים אזור: מעברים, חכ"ל קיבוץ: פורום מנהלי משאבי אנוש, מנהלי קהילות	יצירת משרות ותקנים המותאמים לפרנסה לאחר גיל הפרישה. כולל יצירת מנגנון תגמול לאדם ולמקום העבודה כתמריץ לדחיית הפרישה.	"שינוי" גיל ואופי הפרישה
מועצה/עמותה: מנהלת מרכז אפ 60 אזור: מעברים קיבוץ: מנהלי מש"א, רכזות ותיקים.	יצירת תוכנית עבודה עם מנהלי משאבי אנוש למציאת אפיקי התפתחות מקצועית מותאמים לתפקוד ושימור המשמעות האישית של העובד.	
מועצה/עמותה: מנהלת מרכז אפ 60 אזור: אשכול גליל מזרחי, מעברים. קיבוץ: רכזות ותיקים, מנהלי קהילות	המשך פעילות האפ 60 במרחב האזורי כגוף המסייע בהכוונה ותכנון תקופת החיים החדשה ובנוסף חיזוק העבודה והליווי הפרטני במסגרת האפ.	הטמעת תהליכי הכנה לתקופת הגיל החדשה
	המשך יצירת תכנים המעודדים פיתוח קריירה נוספת/חדשה . פנייה לשוליים הצעירים במעגל הזיקנה.	



יעד T2

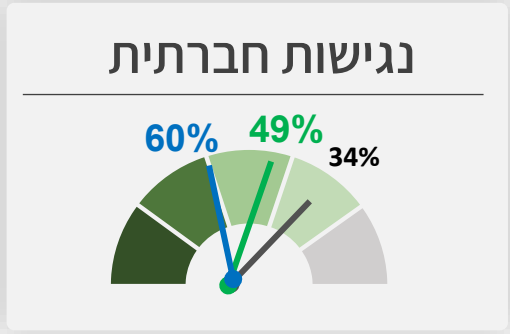
75%

ירידה באחוז הדיווחים על פגיעה בקיום חיי חברה ותרבות לאור המצב הכלכלי.



תוכניות עבודה - נגישות חברתית

תחום	פעולות	שותפים
חיזוק המשמעות והשייכות של הוותיק	יצירת מרחבים ופלטפורמות המאפשרים את שימור ויצירת משמעות לפרט בתקופת הגיל החדשה.(בית משמעות/המקום)	משרדי ממשלה: משרד לשירותים חברתיים, נגב גליל, שוויון חברתי. מועצה: אגף שירותים חברתיים, אגף ישובים קיבוץ: פורום רכזות ותיקים/רווחה, מנהלי קהילות
	הכשרה לבעלי תפקידים בקיבוצים להקניית כלים לשימור תחושת השייכות והמשמעות של האוכלוסייה הוותיקה.	מועצה: אגף ישובים, אגף שירותים חברתיים קיבוץ: מנהלי קהילות, הנהגות הקיבוצים
	ביסוס פעילויות רב דוריות בקיבוצים ובאזור – באמצעות קולות קוראים לקהילות ואירועים מועצתיים.	מועצה: אגף תרבות, חב"פ, אגף ישובים קיבוץ: מנהלי קהילות,רכזות ותיקים, בעלי תפקידים בתחומי התרבות וחינוך
הרחבה וביסוס היצע המסגרות החברתיות	ביסוס המסגרות האזוריות ופיתוח השירותים על כל הרצף התפקודי במציאות משתנה. (מרכז רב שירותי)	משרדי ממשלה: שירותים חברתיים, שיוון חברתי, נגב גליל מועצה: אגף שירותים חברתיים
	המשך פיתוח, ליווי והטמעה של מסגרות חברתיות קהילתיות ברמת הקיבוץ.	מועצה: אגף שירותים חברתיים, אגף ישובים קיבוץ: רכזות ותיקים/רווחה, מנהלי קהילות



יעד T2

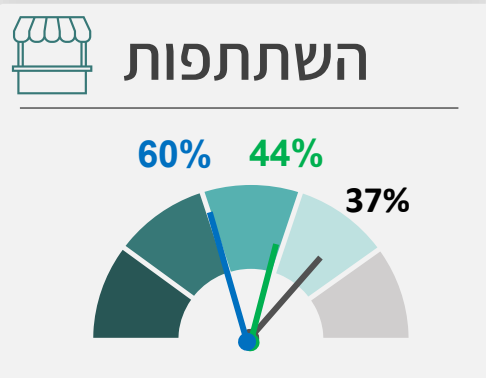
60%

עלייה באחוז הדיווחים על תחושת שייכות ומשמעות במרחב הציבורי והקהילתי



יעדים – מדדי פרט

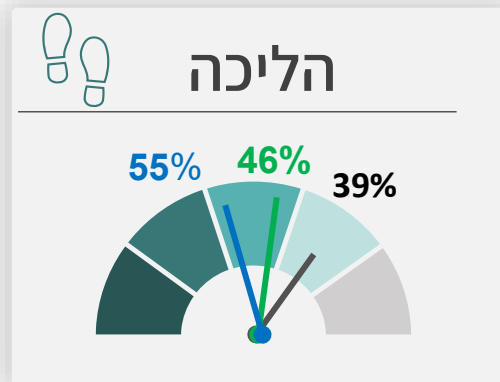
פרט



- 83% מאזרחי גליל עליון הוותיקים פעילים חברתית (76% ארצי)
- החסם העיקרי להשתתפות אצל הצעירים הוא שאין מספיק פעילויות מתאימות.

יעד T2 60%

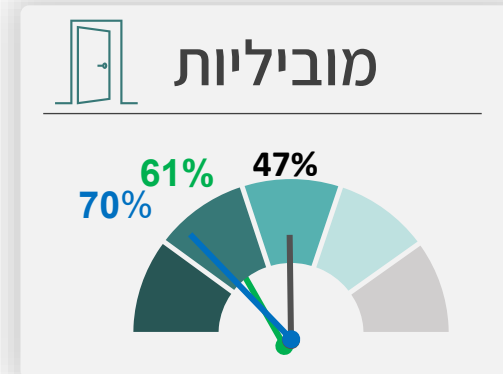
- ✓ הגדלת אחוז המדווחים על יציאה מהבית להשתתפות חברתית (עלייה בתדירות ובאופי ההשתתפות)



- 46% יוצאים להליכה רגלית בתדירות יומית.
- אין כמעט שונות בתדירות ההליכה היומית בין קבוצות הגיל.
- כ-50% מדווחים על היקף ההליכה היומית של לפחות חצי שעה

יעד T2 55%

- ✓ הגדלת אחוז המדווחים על ממוצע היקף הליכה ביום של למעלה מחצי שעה.
- ✓ עליה בתדירות היציאה להליכה



- 61% יוצאים פעם ביום התניידות ברחבי האזור בעיקר במכונית כנהג/נוסע.
- 50% מקרב אילו שדיווחו שאינם יוצאים בתדירות גבוהה מהקיבוץ מציינים כי אין להם צורך.
- שימוש נמוך בתחבורה ציבורית

יעד T2 70%

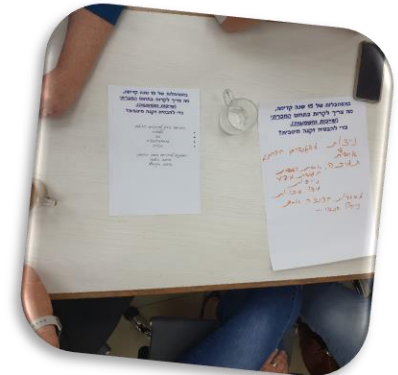
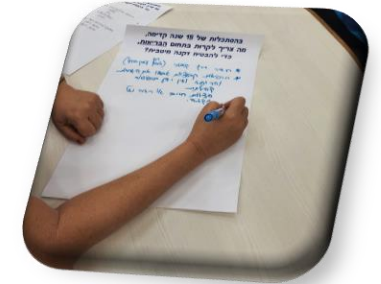
- ✓ הגדלת אחוז המדווחים על הליכה ברגל בכלל (יותר מפעם בשבוע)
- ✓ הגברת השימוש בתחבורה ציבורית.



מועצת תושבים ותיקים



תפיסת העבודה לאורך כל השנה היא שיתוף תושבים בתהליכים משלב החלימה ועד לאישור כיווני פעולה ותוכניות עבודה.
 בשנה האחרונה התקיימו מס' מפגשים:
מאי – ערב חשיפה – פרופ' דוד פסיג
יוני – מפגש ראשון – 20 משתתפים מרחבי המועצה. הצגת מפת המדדים וגיוס לצוותי עבודה בהתאם.
יולי – שולחנות עגולים, עבודה מונחת על זיהוי המשימות בכל אחת מהנגישויות. במהלך השנה נעשו הצגות והדרכות של המהלך במספר מסגרות: מפגש עובדי מועצה, פורום רכזות רווחה, ועוד..



סיכום מנכ"לית

- ✓ תודה על הזכות להיות חלק מהפיילוט.
- ✓ ציפיות מתוצרי המהלך ברמת הרשות- הקיבוץ- הפרט.
- ✓ קידום ערכים של מצוינות ומקצועיות כדרך חיים.
- ✓ יצירה והטמעה של שפה ארגונית שתהווה מנוף לשיפור והתייעלות של השרות לאוכלוסיית בני ה-60+.
- ✓ יצירת אימפקט.

אנחנו "חולמים גבוה",

חובת ההוכחה, כמובן שלנו!

נרגשים ושמחים לצאת לדרך, לשלב הבא בתוכנית.

תודה על ההקשבה

מחווניים להערכת התכניות האסטרטגיות

הקריטריון	פירוט	הערכה	נימוק ההערכה
תוכן (55 נק')	התייחסות למדדי פרט בהתאם לסעיפים: 1. ניתוח מצב קיים- תובנות מרכזיות ממיפוי 3 מדדי הפרט 2. יעדים – הוצבו יעדים	15	
	התייחסות למדדי מערכת בהתאם לסעיפים: 1. ניתוח מצב קיים- תובנות ממיפוי 4 הנגישויות 2. יעדים – הוצבו יעדים 3. כיווני פעולה ופעולות- נגזרים מהתובנות ונותנים מענה רחב היקף	15	
	התייחסות למדדי ארגון בהתאם לסעיפים: 1. ניתוח מצב קיים- ניתוח המאפיינים הייחודיים של העירייה/מועצה/אשכול 2. יעדים – הוצבו יעדים 3. כיווני פעולה ופעולות- מתכתבים עם התובנות ומבטאים את צרכי הרשות	15	
	חזון ואסטרטגיה מבטאים את ייחודיות הרשות ומטרות המהלך	10	
איכות (25 נק')	התכנית מכילה את העקרונות המנחים של המהלך: • עבודה בין אגפית • מעורבות תושבים וותיקים בתכנון וביישום המוצע • מעורבות המנכ"ל ובכירי הרשות • חיבור לתשתיות קיימות ברשות	25	
התרשמות כללית (20 נק')	התרשמות מהמוטיבציה של הרשות לקדם את המהלך ויכולתה ליישם את התכנית שהוצגה.	20	



מעל 76 נק'

התוכנית מאושרת
(עם או בלי שינויים)



מתחת 75 נק'

נדרשים שינויים והגשה נוספת
לאישור וועדת ההיגוי